

Aan Gemeenteraad Haarlem
Datum 11 mei 2022
Onderwerp Verslag verkenningronde (4)
Van Kees Vendrik

Op verzoek van de drie grote partijen (PvdA, GL en D66) is een selectie van partijen gevraagd langs te komen voor een gesprek over de *Eerste aanzet tot coalitieakkoord*. De gesprekken zijn gevoerd op zaterdagavond 7 mei en zondag 8 mei. Gesprekpartners zijn voor publicatie van de verslagen in de gelegenheid gesteld feitelijke onjuistheden te corrigeren.

Inleiding op elk gesprek

De verkenner licht de bedoeling van het gesprek toe. Partijen is gevraagd naar (1) een eerste reactie/beoordeling van de *Eerste aanzet tot coalitieakkoord* (d.d. 6 mei) en (2) wat de partij de drie partijen die deze voorzet hebben geschreven (PvdA, GL en D66) te bieden hebben. De verkenner geeft aan voornemens te zijn een tweede brief naar de raad te sturen begin volgende week met een laatste stand van zaken. Om de reactie van de uitgenodigde partijen rechtstreeks te horen zijn vertegenwoordigers van de drie grote partijen aanwezig (PvdA: dhr. Wiedemeijer, GroenLinks: dhr. Drost en D66: mevr. Çimen) aanwezig.

CDA en ChristenUnie (dhr. Dreijer, dhr. Visser)

(7 mei, 20.30 uur, digitaal via Teams)

Het CDA spreekt bewondering en waardering uit voor de korte tijd waarin de voorzet tot stand is gekomen en geeft aan veel raakvlakken met het eigen partijprogramma te zien. Op het thema duurzaamheid geeft het CDA aan meer te kunnen bieden dan nu staat opgetekend. Het CDA vraagt aandacht voor sport en economie om als thema's toe te voegen. M.b.t. de financiële paragraaf wordt aangegeven dat hier op eerste gezicht geen controversiële punten in staan opgenomen. De impact op de meerjarenbegroting is nog niet helemaal duidelijk en vraagt aandacht.

Het CDA is bereid constructief mee te denken aan een vervolg. M.b.t. wethouders kandidaten herhaalt het CDA haar voorkeur een deeltijdwethouder te leveren. Aangegeven wordt dat dit geen breekpunt is en het CDA bereid is te praten over elke samenstelling van een nieuw college. Het CDA geeft aan het de ChristenUnie te gunnen om mee te kunnen doen in een college.

ChristenUnie

De ChristenUnie geeft aan aangenaam verrast te zijn door het inhoudelijk sterke stuk waar ambitie uit spreekt. De ChristenUnie heeft bij een paar ondergeschikte punten kanttekeningen, maar is het

met de hoofdlijnen van het stuk eens. Ambities op het gebied van duurzaamheid en mobiliteit kunnen nog wat meer SMART ingevuld en hier en daar ambitieuzer, bijvoorbeeld het fietsbeleid. Financieel dienen de ambities nog doorgerekend te worden om de impact hiervan in het geheel te kunnen beoordelen. Punten waar de ChristenUnie aandacht voor vraagt zijn o.a.: toegankelijkheid, mantelzorg, het structureel aanpakken van armoede en schulden en de invulling van de afvalstoffenheffing (geen differentiatie maar betalen naar hoeveelheid).

ChristenUnie geeft aan het lastig te vinden dat de drie partijen lijken te streven naar 5 wethouders en dat deze eis zo laat in het proces op tafel is gelegd (pas na de verschillende gesprekken in de eerste verkenningronde). Het voorstel zoals eerder door de ChristenUnie neergelegd (deeltijd wethouderschap) staat nog steeds. Over portefeuilles, stemverhoudingen en de grootte van het deeltijdwethouderschap kan worden gepraat waarbij de ChristenUnie begrijpt dat bescheidenheid gepast is. Gedeeld wethouderschap met een andere partij heeft niet de voorkeur van de ChristenUnie. Daarnaast vraagt de ChristenUnie om aandacht voor de talenten en kennisvelden van een toekomstig college.

De ChristenUnie gaat graag aan de slag om de hoofdlijnen die nu op papier staan verder in te vullen.

VVD (dhr. Van Kessel)

(8 mei, 14.00 uur)

VVD geeft haar complimenten voor het werk dat in korte tijd is verricht. De VVD beoordeeld de aanzet vanuit de vier punten die zij eerder heeft aangegeven in gesprekken met de verkenner en met de drie grote partijen. Hier worden twee punten aan toegevoegd: zorg en financiën. De VVD herhaalt haar bereidheid mee te onderhandelen over een meerderheidscoalitie. Op de aanzet tot coalitieakkoord heeft de VVD een aanvulling: bereikbaarheid van de stad. De VVD voegt graag het principe toe te investeren om het autoverkeer niet door maar om de stad heen te laten stromen. De VVD kan zich vinden in de meeste punten van de voorzet inclusief de financiële paragraaf hiervan.

De VVD geeft aan dat over veiligheid weinig is geschreven. Met name de veiligheid rondom het Reinaldapark hoort hier voor de VVD bij.

De VVD is voorstander van de vergroeningsplannen in het kader van klimaatadaptatie. Het actieplan Groen van de gemeente Rotterdam kan inspiratie zijn voor Haarlem om concreter te zijn in de uitvoering.

Ten aanzien van wonen onderschrijft de VVD het versnellen van de woningbouw en ten aanzien van de woningmix wil de VVD meegeven aandacht te hebben voor starters en jonge gezinnen.

Met betrekking tot de zorg vindt de VVD het van groot belang dat de verwerving van de WMO en Jeugdzorg doorgang vinden. De inzet op preventie en verminderen van bureaucratie zijn goede uitgangspunten bij de Jeugdzorg.

De VVD geeft aan tevreden te zijn over meer investeringen in fiets en OV. Daarnaast vraagt zij aandacht voor goede faciliteiten voor de auto om de doorstroming om in plaats van door de stad heen mogelijk te maken. Dit principe sluit aan bij de wens om in de binnenstad meer ruimte aan voetganger en fietser te geven. De uitgevoerde quickscan N205 is uitgangspunt voor dit beleid. Voor uitvoering van dit beleid kan gebruik worden gemaakt van cofinanciering van Rijk en provincie. De VVD levert graag een wethouder bereikbaarheid/mobiliteit, met eventueel als aanvullende post public affairs. De VVD kan in het college helpen bij de lobby bij het Rijk en de Provincie voor externe financiering. Extra inkomsten kunnen van groot belang zijn in tijden van financiële onzekerheid.

De VVD vindt het maximeren van de netto schuldquote op 120% en de weerstandsratio op 1,4 verstandig. Desgevraagd geeft de VVD aan zich te kunnen vinden in het opgestelde richtsnoer over financiële tegenvallers, waarbij éérst naar ruimte in het systeem wordt gekeken, via prioritering in beleidsintensiveringen en -fasering, daarna zijn andere opties bespreekbaar (lastenverzwaringen en bezuinigingen).

De VVD gaf ten aanzien van vragen over gereguleerd parkeren aan dat dit kan bijdragen aan de vergroeningsagenda. Bij gereguleerd parkeren, en in toenemende mate bij betaald parkeren, vraagt de VVD om aandacht voor de alternatieven die je bewoners biedt. Bijvoorbeeld door extra te investeren in ondergronds parkeren, ontwikkeling van een P+R bij OV-knooppunten etc.

Met betrekking tot een vraag over de locatiekeuze DomusPlus en Skaeve Huse geeft de VVD aan dat er destijds een raadsmeerderheid voor de locatiekeuze was. De VVD vindt het voor het vervolg van groot belang dat er aandacht is voor veiligheid in de omgeving, het Reinaldapark.

Ten aanzien van de vraag hoe het verzoek van de VVD om aanvullende middelen te reserveren zich verhoudt tot de beperkte investeringsruimte in de aanzet, wijst de VVD daarbij op de spanning tussen de wens van de PvdA voor extra beleid en de wens van GroenLinks om meer te investeren. De VVD deelt hier de wens van GroenLinks.

Op de vraag over hoe de VVD tegen het voorgestelde minimabeleid aankijkt, geeft de VVD aan dat de hele agenda van de VVD terug te vinden is in de aanzet, zoals schuldpreventie en het begeleiden van bijstand naar werk. De VVD is geen voorstander van het uitbreiden van de minimagelden, maar is bereid de PvdA als overwinnaar van de verkiezingen deze beleidswens te gunnen bij een verdere onderhandeling.

SP en Jouw Haarlem (dhr. Kuin en dhr. Aynan)

(8 mei, 14.45 uur)

De SP en Jouw Haarlem geven in eerste reactie aan dat op de drie punten die zij eerder hebben ingebracht nog wel wat te doen is. Daarbij wordt aangegeven dat ook parkeren als onderwerp een zorg is, waarbij aandacht wordt gevraagd voor participatie. SP en Jouw Haarlem zou in de zorg graag

de beweging willen maken van concurrentie naar samenwerking en van winst naar geld voor zorg. Indien de aanbesteding Wmo al is gegund is het de vraag of een quickscan hierop geen lege huls wordt. Extra informatie over de (juridische) status van gunning is hierbij gewenst. Als alternatief wordt een evaluatie halverwege geopperd.

Er wordt waardering uitgesproken dat in de aanzet tot coalitieakkoord aangegeven wordt dat participatie de afgelopen tijd niet goed is gegaan. SP en Jouw Haarlem vragen aandacht de spelregels van de ombudsman (over participatie) op te nemen. Cruciaal daarbij is dat bewoners zich serieus genomen voelen. Een college van 5 wethouders is geen probleem. Wel vragen SP en Jouw Haarlem om een krachtig bestuur en een organisatie die oplossingen zoekt en snelheid maakt

De sociale paragraaf wordt onderschreven. Participatie biedt voldoende aanknopingspunten. Ten aanzien van wonen wordt gevraagd om de mogelijkheden tot modulebouw op te nemen (alternatieve woonvormen). Bij het reguleren van parkeren wordt aandacht gevraagd voor acceptatie door bewoners en de alternatieven die bewoners worden geboden. SP en Jouw Haarlem doen de suggestie om zonnepanelen en windmolens als gemeente in collectief bezit te hebben om de opbrengsten voor collectieve zaken in te kunnen zetten .

Het leveren van 1 gezamenlijke wethouder is bespreekbaar, maar niet de voorkeur. Aandacht wordt gevraagd voor de verantwoording richting de achterban van beide partijen. In een later stadium van onderhandelingen willen SP en Jouw Haarlem het hebben over portefeuilles en kandidaten.

Ten aanzien van de financiële paragraaf worden geen breekpunten gezien. SP en Jouw Haarlem geven aan in een college vertrouwen in elkaar belangrijk te vinden en roepen de drie grote partijen op snelheid met het proces te maken.

Actiepartij (dhr. Van Leeuwen)

(8 mei, 15.30 uur)

De AP geeft aan veel van de voorzet te herkennen en geen trendbreuk te zien met de afgelopen jaren, wat fijn is. Inhoudelijk heeft de AP een uitgebreide schriftelijke reactie gegeven. Aandacht wordt gevraagd voor realistisch plannen, o.a. m.b.t. woningbouw (aantal woningen tot 2030 irt historische, jaarlijkse bouwproductie). Daarnaast worden PvdA, GL en D66 gevraagd de wens van een middelbare school met havo/vwo in Schalkwijk nader toe te lichten: is sprake van nieuwbouw of (allereerst) van een oplossing in een reeds bestaande school.

Met het oog op de onzekerheden in de toekomst, de hoge inflatie, de grondstoffenprijzen en de krapte op de arbeidsmarkt geeft AP aan te zoeken naar meer financieel comfort dan uit het stuk blijkt. Daarbij hoort een gesprek over risico's. Voor de AP speelt de vraag of we niet te veel geld incidenteel vrijspelen dat nodig is om risico's op te kunnen vangen. Voorgesteld wordt bijvoorbeeld een financiële herijking in te plannen (na bijvoorbeeld twee jaar).

Aangegeven wordt dat AP open staat voor deelname aan een coalitie, maar dat alleen gedogen vanuit zichtbaarheid geen optie is. Meedoen is meedoen met een wethouder, zoals ook in de voorgaande gesprekken is aangegeven. AP interpreteert het streven naar een college van 5 wethouders als een nadrukkelijk advies van de verkenner, en niet als de uitgesproken voorkeur van de drie partijen. De aanwezige partijen geven aan dat dit wel nadrukkelijk ook hun voorkeur is. Gesproken wordt over deeltijd wethouderschap (voorkeur AP) of duo wethouderschap, waarbij een grotere partij wordt gekoppeld aan een kleinere partij en daardoor tussen de grote partijen ook een differentiatie ontstaat in de grootte van deelname in een college. Over gedeeld wethouderschap (met een andere partij) heeft AP desgevraagd geen beeld hoe dit vormgegeven zou kunnen worden. Het wordt niet op voorhand uitgesloten, maar het heeft tot dusver niet tot een concreet idee geleid.

Ten aanzien van de financiële paragraaf wordt aangegeven dat het vertrekpunt prima is. AP vraagt aandacht voor de risico's die op de stad afkomen en een door coalitiepartijen gezamenlijk beeld van de risico's. AP vraagt om het inbouwen van een veiligheidspal. Op verplichtingen ten aanzien van het Frans Hals museum en de openbare ruimte moet ook stappen worden gezet.

AP roept de 3 grote partijen op om na te denken over de rol van kleine partijen in een coalitie indien geen wethouderspost wordt geboden. Welke propositie wordt dan geboden die besproken kan worden met de eigen fractie om hier een standpunt over in te kunnen nemen?

CDA (dhr. Dreijer, mevr. De Raadt)

(8 mei, 16.15 uur)

Gegeven het eerdere gesprek in aanwezigheid van de ChristenUnie is een inhoudelijke reactie van het CDA niet nogmaals besproken.

Gevraagd naar de reden waarom het CDA gebruik maakt van de mogelijkheid om nogmaals alleen op gesprek te komen worden aangegeven dat de partij graag nadenkt of andere combinaties van samenwerking mogelijk zijn. Het CDA oppert de mogelijkheid de huidige coalitie te continueren. Daarbij wordt aangegeven dat het CDA nauwelijks redenen ziet om dit niet te doen: samenwerking was goed (zowel in college als tussen partijen) en veel andere partijen hebben meegestemd, dus het risico van een kleine meerderheid is beperkt. Het eerder betrekken van niet coalitiepartijen wordt als positief gezien.

Het CDA geeft aan open te staan voor een gemeenschappelijke wethouders kandidaat met een andere partij, bijvoorbeeld de AP.

Het risico dat het continueren van de huidige coalitie zal leiden tot een negatieve reactie van de raad wordt als laag ingeschat. Alle mogelijke varianten hebben voor- en nadelen. Het CDA geeft aan graag mee te willen werken aan het daadkrachtig uitvoeren van het coalitieakkoord en doorzetten van de

ingezette koers. Hoe daar vanuit het CDA invulling aan kan worden gegeven valt over te praten, ook deeltijdwethouderschap behoort hierbij tot de mogelijkheden.

Opgesteld op 9 mei 2022

onder verantwoordelijkheid van dhr. Vendrik, verkenner

door K. van den Berg, senior adviseur P&C, Gemeente Haarlem & Zandvoort

kvandenberg@haarlem.nl